

Čís. 5638.

K opodstatnění náhradního nároku dle §§ 1299, 1300 obč. zák. vyhledává se aspoň nedopatření škůdcovo.

Popálení pacienta při léčení diathermickém. Pokud nelze v prohlášení lékařově spatřovati t. zv. smlouvu záruční.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1926, Rv I 1413/25.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném lékaři náhrady škody, ježto byla popálena při diathermickém léčení. Procesní soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by — opakovav po případě odvolací líčení — znovu rozhodl o odvolání žalobkyně.

Důvody:

Žalovaný uplatňuje dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 §u 503 c. ř. s. Výtka, že soud odvolací nesprávně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), jest odůvodněna. Žalobkyně domáhá se na žalovaném náhrady škody, vzniklé jí popáleninou, kterou jí prý žalovaný způsobil léčením diathermickým, a následovavším prý zanedbáním lékařského ošetřování. Prvý soud vyložil a podrobně odůvodnil, že žalovanému nelze přičítati žádné viny ani v tom, ani v onom směru, nýbrž že výhradně zavinění jak na popálení, tak i na jeho následcích stíhá samu žalobkyni. Odvolací soud se nezabýval otázkou zavinění té neb oné strany, pokládaje ji za nerozhodnou. Vycházel ze zjištění prvního soudu, že žalovaný, když byl lékařsky vyšetřil žalobkyni, jí oznámil, že jí nedoporučuje léčení způsobem Zanderovým, nýbrž diathermií, která jedině může míti úspěch, a když žalobkyně namítla, že před nedávnem blízký její příbuzný utrpěl při léčení horkým vzduchem popáleninu, kteréž, trpě cukrovkou, podlehl, a že proto pozbyla odvahy k léčení diathermickému, které již jednou před tím prodělala, odpověděl, že léčení diathermií jest úplně bezpečné, že týmž způsobem léčí denně větší počet osob, aniž se co stalo, a že není důvodu k domněnce, že by se právě u ní něco mohlo přihoditi, načež se žalobkyně uklidnila a svolila k tomu, aby jí žalovaný léčil diathermií. Po stránce právní pak soud odvolací usoudil, že žalovaný tímto ujištěním převzal ručení, že se žalobkyni léčbou diathermickou nemůže nic státi, a že, když se toto ujištění ukázalo klamným a žalobkyně utrpěla při léčení popáleninu na pravé noze, žalovaný jest práv ze škody, jež vzešla žalobkyni z tohoto poranění. Ustanovení zákonného, o které by opíral tento úsudek, odvolací soud neuvedl, a marně by byl také hledal takového ustanovení v platném zákoně. I při sebe volnějším výkladu nelze ve zjištěném prohlášení žalovaného shledati záruku za výsledek rady, za správnost sdělení, v kterémžto případě by žalovaný snad ručil ze smlouvy i bez za-

vinění (smlouva záručná — Gewährvertrag; srv. Ehrenzweig 1920 II/1 str. 607 čís. 4). Žalovaný zjištěným prohlášením pouze rozptýlil pochybnosti, vyslovené žalobkyní, a setrval na radě, dané jí v příčině léčení diathermického, zdůrazniv, že podle nabytých zkušeností není důvodu k obavě, že by se právě jí mohlo něco státi, nevyloučiv tedy naprosto možnosti, že by se při doporučeném léčení něco přihodilo. Jde jen o nárok na mimosmluvní náhradu škody. Jako takový žalobkyně původně také jen uplatnila nárok žalobní. Tu pak platí podle §u 1296 obč. zák. v pochybnostech domněnka, že škoda nastala bez zavinění někoho jiného, a § 1306 obč. zák. stanoví, že škodu, kterou někdo způsobil bez zavinění nebo bezděčným jednáním, není z pravidla povinen nahraditi. Na žalobkyni tedy bylo, aby prokázala zavinění žalovaného, zavazující ho k náhradě škody. Právem ovšem prvý soud zdůraznil, že žalovaný, hláse se veřejně k umění lékařskému, a převzav léčení žalobkyně diathermií, dal tím na jevo, že v sebe spoléhá, že má potřebnou k tomu píli a náležitě mimořádné znalosti, že by byl tedy práv, kdyby jich neměl, a ručil by za každé pochybení, jehož se dopustil ve věcech svého umění (§ 1299 obč. zák.). Žalovaný ručil by ovšem také dle §u 1300 obč. zák., kdyby byl nedopatřením dal žalobkyni za odměnu škodlivou radu ve věcech svého umění nebo vědy, nebo kdyby dokonce vědomě byl žalobkyni způsobil škodu svou radou. Radu ve smyslu §u 1300 obč. zák. zakládalo by ovšem zjištěné prohlášení žalovaného, a vědomé dání škodlivé rady, pokud se týče dání škodlivé rady nedopatřením bylo by lze předpokládati tehdy, kdyby byl žalovaný proti svému lepšímu přesvědčení a proti obecným i vlastním zkušenostem lékařským, neb aspoň z nedbalosti nebo lehkomyšlně, nevšímaje si pochybností, vyskytnuvších se snad v praxi, ujistil žalobkyni, že léčení jí doporučované jest zcela bezpečné a že se jí nemůže naprosto nic státi. Vždy by však bylo k opodstatnění žalobního nároku třeba aspoň nedopatření žalovaného po rozumu §§ 1299 a 1300 obč. zák. Bez průkazu aspoň takového nedopatření neobstojí nárok žalobní. Odvolací soud, čině žalovaného odpovědným i bez tohoto průkazu, stanoví tím ručení za výsledek, zásadně cizí předpisům platného práva v příčině náhrady škody. Dal se patrně svéstí rozhodnutím, uveřejněným ve sbírce Gl. U. n. ř. pod čís. 2672, jemuž však, jak se zdá, úplně neporozuměl. Neboť i v tomto rozhodnutí se výslovně předpokládá zavinění lékaře tehdy žalovaného, záleževší v tom, že žalovaný se vší určitostí prohlásil, že jsou vyloučeny škodlivé následky, ač mu jako znalci musilo býti známo, že tomu tak není, a ač svědomitě takového ujištění dáti nemohl, a proto nepravdivým ujištěním přiměl žalobkyni k tomu, by se podrobila léčení, kterému by se jinak nebyla podrobila. Proto také Randa (Schadenersatzpflicht 1913 str. 60), zmiňuje se o tomto rozhodnutí, schvaluje je z toho důvodu, že žalovaný lékař dal ujištění dle stavu vědy neopodstatněné, že léčení (paprsky roentgenovými) je bezpečné, kterémužto ujištění důvěřovala poškozená. Podobně měla se věc i v případě Gl. U. n. ř. čís. 4449, jehož se žalobkyně dále dovolává v odpovědi dovolací; rozhodnutí ze dne 7. září 1915, č. j. Rv I 448/15 Ger. H. 1915/40, jež ještě uvádí, vůbec sem se nehodí. Právní názor soudu

odvolacího není tedy udržitelný. Ale dovolací soud nemůže pro nedostatek potřebného podkladu skutkového ihned rozhodnouti ve věci samé, ježto soud odvolací, nepřikládaje významu otázce zavinění té či oné strany, ač tato otázka, jak vyloženo, jedinež jest rozhodující, nepřezkoumal úhrn skutkových zjištění prvního soudu, napadených v odvolání žalobkyně pro nesprávné ocenění důkazů a neúplnost řízení.

Čís. 5639.

Právoplatným potvrzením nabývá vyrovnání právní účinnosti. Vyrovnací soud není oprávněn na usneseném vyrovnání něco měniti, nýbrž může je buď jen potvrditi nebo mu odepřiti potvrzení. Neuvádí-li potvrzovací usnesení celého obsahu ujednaného vyrovnání, nýbrž pouze jeho hlavní ustanovení, jest posuzovati práva a závazky podle usneseného vyrovnání.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1926, Rv I 1598/25.)

Žalobce domáhal se na žalovaném zaplacení celé pohledávky, jež prý obživla, an žalovaný nezapravil včas vyrovnací splátky. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Dovolání jest přisvědčiti, že pro posuzování právního poměru, plynoucího z vyrovnávacího řízení mezi žalující firmou jako věřitelkou a žalovaným jako vyrovnávacím dlužníkem, jest rozhodným vyrovnání v řízení vyrovnávacím usnesené (§ 42 vyr. ř.), bylo-li potvrzeno vyrovnávacím soudem (§ 49 vyr. ř.). Právoplatným potvrzením nabývá toto vyrovnání právní účinnosti. Vyrovnávací soud není oprávněn na usneseném vyrovnání ničeho měniti, nýbrž může je buď jen potvrditi, nebo mu odepřiti potvrzení. V tomto případě bylo usnesením zemského soudu ze dne 20. listopadu 1924 potvrzeno vyrovnání, ujednané při roku dne 23. září 1924 a ježto usnesení toto neuvádí celého obsahu ujednaného vyrovnání, nýbrž pouze jeho hlavní ustanovení, jest posuzovati práva a závazky vyrovnáním stanovené, podle usneseného vyrovnání při roku dne 23. září 1924 a nikoli podle kusé jeho části v potvrzovacím usnesení obsažené.

Čís. 5640.

Smlouva o inserci.

Bylo-li ujednáno, že vytištění inserátu musí předcházeti schválení kartáčového otisku, nebylo zákazníkovi ponecháno na vůli, zda chce či nechce otisk schváliti, bez ohledu, zda má, či nemá pro odepření schválení postačitelné důvody.